

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 12. joulukuuta 2022
(OR. en)

13068/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0209(NLE)

RC 49
TRANS 615
COMPET 751

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON ASETUS Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 93, 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtiontuen muotoihin rautatie-, sisävesi- ja multimodaalisen liikenteen alalla

NEUVOSTON ASETUS (EU) 2022/...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 93, 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtiontuen muotoihin rautatie-, sisävesi- ja multimodaalisen liikenteen alalla

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 109 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon¹,

¹ Lausunto annettu ... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvoston asetuksessa (EU) 2015/1588¹ komissio valtuutetaan säätämään asetuksia eri aloilla toimiville yrityksille myönnettävien tiettyjen tukimuotojen, kuten ympäristönsuojelutuki, soveltavuudesta sisämarkkinoille ja siitä, että niihin ei sovelleta perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisia ilmoitusvelvollisuuksia, jäljempänä 'ilmoitusvelvollisuudet'. Asetus (EU) 2015/1588 ei kuitenkaan kata muun muassa rautatie- ja sisävesiliikenteelle tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1315/2013 määritellylle multimodaaliselle liikenteelle² myönnettävää tukea. Kyseisistä aloista on tullut entistä merkityksellisempiä unionin tasolla Euroopan vihreän kehityksen ohjelman sekä komission 11 päivänä joulukuuta 2019 ja 9 päivänä joulukuuta 2020 antamissa tiedonannoissa vahvistetun kestävä ja älykkään liikkuvuuden strategian myötä.
- (2) Perussopimuksen 93 artiklan mukaisesti rautatie-, sisävesi- ja multimodaaliseen liikenteeseen liittyvän tuen katsotaan olevan perussopimusten mukaista, jos se on tarpeen liikenteen yhteensovittamiseksi tai korvausta julkisten palvelujen käsitteeseen kuuluvien velvoitteiden täyttämiseksi.

¹ Neuvoston asetus (EU) 2015/1588, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin (EUVL L 248, 24.9.2015, s. 1).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1315/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi ja päätöksen N:o 661/2010/EU kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 1).

- (3) Komissio on soveltanut perussopimuksen 93 artiklaa, 107 artiklan 1 kohtaa ja 108 artiklaa lukuisissa päätöksissä, jotka koskevat tiettyjä valtiontuen muotoja rautatie-, sisävesi- ja intermodaalisen liikenteen alalla toimiville yrityksille, ja laatinut suuntaviivat sellaisten tiettyjen valtiontuen muotojen arvioimiseksi, joiden katsotaan täyttävän liikenteen yhteensovittamistarpeet. Komission kokemuksen mukaan tällainen tuki ei aiheuta merkittäviä kilpailun vääristymiä sillä edellytyksellä, että se myönnetään avointen, läpinäkyvien ja syrjimättömien menettelyjen perusteella, ja että saadun kokemuksen perusteella voidaan määritellä selkeät soveltuvuusedellytykset.
- (4) Hallinnon yksinkertaistamiseksi tapauksissa, joissa kilpailun vääristyminen on mahdollisimman vähäistä, komissio olisi sen vuoksi valtuutettava säätämään asetuksia siitä, että perussopimuksen 93 artiklassa tarkoitettu liikenteen yhteensovittamiseksi tai korvauksena julkisten palvelujen käsitteeseen kuuluvien velvoitteiden täyttämistä myönnetty tuki soveltuu sisämarkkinoille ja siihen ei sovelleta ilmoitusvelvollisuuksia.
- (5) Valtiontuki, joka on korvausta julkisiin henkilöliikennepalveluihin liittyvien julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä, kuuluu jo Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007¹ soveltamisalaan, myös silloin, kun jäsenvaltio päättää soveltaa kyseistä asetusta sisävesien ja kansallisten merialueiden julkiseen henkilöliikenteeseen. Julkista henkilöliikennettä koskevista julkisista palveluista maksettavat korvaukset olisi sen vuoksi jätettävä tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 1).

- (6) Kun komissio antaa asetuksia siitä, että tiettyihin tukimuotoihin ei sovelleta ilmoitusvaatimuksia tämän asetuksen nojalla, sen olisi täsmennettävä seuraavat: tuen tarkoitus; tuensaajaryhmät; kynnysarvot, joiden mukaisesti tukea rajoitetaan; tukien kasautumiseen liittyvät edellytykset ja valvontaan liittyvät edellytykset ja sen olisi liitettävä niihin mahdollisia muita yksityiskohtaisia edellytyksiä sen varmistamiseksi, että tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluva tuki soveltuu sisämarkkinoille.
- (7) On tärkeää, että kaikki osapuolet voivat tarkastaa, onko tuki myönnetty sovellettavien sääntöjen mukaisesti. Sen vuoksi valtiontukia koskeva avoimuus on olennaista perussopimuksen sääntöjen asianmukaisen soveltamisen kannalta ja edistää sääntöjen noudattamista, vastuuvollisuutta, vertaisarviointeja ja tehostaa viime kädessä julkisten varojen käyttöä. Tästä syystä kukin jäsenvaltio olisi velvoitettava toimittamaan tiivistelmät tiedoista, jotka koskevat sen toteuttamaa tukea, joka kuuluu tämän asetuksen nojalla annetun asetuksen soveltamisalaan. Kunkin jäsenvaltioiden toteuttamien toimenpiteiden avoimuuden varmistamiseksi komission olisi julkaistava kyseiset tiivistelmät.
- (8) Perussopimuksen 108 artiklan 1 kohdan mukaan komissio seuraa jatkuvasti jäsenvaltioiden kanssa kaikkia voimassa olevia tukijärjestelmiä. Tätä varten ja mahdollisimman suuren avoimuuden ja asianmukaisen valvonnan varmistamiseksi kunkin jäsenvaltion olisi kirjattava ja koottava tämän asetuksen nojalla annettujen asetusten soveltamista koskevat tiedot. Kunkin jäsenvaltion olisi myös toimitettava komissiolle vähintään kerran vuodessa kertomus tällaisten asetusten soveltamisesta. Komission olisi asetettava kyseiset kertomukset kaikkien muiden jäsenvaltioiden saataville.

- (9) Ennen kuin komissio antaa asetuksia tämän asetuksen nojalla, sen olisi annettava kaikille asianomaisille henkilöille ja organisaatioille mahdollisuus esittää huomautuksensa, jotta voidaan kerätä mahdollisimman kattavaa ja edustavaa palautetta. Tätä varten sen olisi julkaistava tällaisten asetusten luonnokset.
- (10) Asetuksella (EU) 2015/1588 perustettua neuvoo-antavaa valtioneuvokomiteaa olisi kuultava samaan aikaan kuin tämän asetuksen mukainen asetusero julkaistaan. Avoimuuden vuoksi kyseinen asetusero olisi kuitenkin myös julkaistava komission verkkosivustolla samanaikaisesti.
- (11) Tuen myöntämisen valvontaan liittyy erittäin monimutkaisia ja monenlaisia asiakysymyksiä sekä oikeudellisia ja taloudellisia kysymyksiä jatkuvasti kehittyvässä ympäristössä. Komission olisi sen vuoksi säännöllisesti tarkasteltava uudelleen tukimuotoja, joihin ei olisi sovellettava ilmoitusvelvollisuuksia. Tätä varten sen olisi annettava tämän asetuksen soveltamisesta arviointikertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle joka viides vuosi,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla
Ryhmäpoikkeukset

1. Jollei tämän asetuksen 5 artiklasta muuta johdu, komissio voi antaa asetuksia seuraavien perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tukimuotojen soveltuvuudesta sisämarkkinoille ja siitä, että niihin ei sovelleta perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdassa määrättyjä ilmoitusvelvollisuuksia:
 - a) tuki liikenteen yhteensovittamiseen;
 - b) tuki, joka on korvausta julkisten palvelujen käsitteeseen kuuluvien velvoitteiden täyttämistä, lukuun ottamatta asetuksen (EY) N:o 1370/2007 soveltamisalaan kuuluvia julkisiin henkilöliikennepalveluihin liittyviä julkisista palveluista maksettavia korvauksia.

2. Edellä olevan 1 kohdan nojalla annettavissa asetuksissa on täsmennettävä kunkin tukimuodon osalta
- a) tuen tarkoitus;
 - b) tuensaajaryhmät;
 - c) kynnysarvot, jotka ilmaistaan
 - i) tuki-intensiteetteinä suhteessa kaikkiin tukikelpoisiin kustannuksiin;
 - ii) tuen enimmäismäärinä; tai
 - iii) tuen tai tukeen liittyvän valtion tukitoimen enimmäistasona tietyntyyppisen tuen osalta, jos i alakohdassa tarkoitettua tuki-intensiteettiä tai ii alakohdassa tarkoitettua tuen määrää, erityisesti rahoitusjärjestelyjä tai riskipääomasijoituksia tai vastaavia, voi olla vaikea määrittää tarkasti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asianomaisten toimenpiteiden arviointia perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan perusteella;
 - d) tukien kasautumiseen liittyvät edellytykset; ja
 - e) 2 artiklassa säädetyt avoimuutta ja valvontaa koskevat säännöt.
3. Lisäksi 1 kohdan nojalla annettavissa asetuksissa voidaan erityisesti:
- a) vahvistaa kynnysarvoja tai muita edellytyksiä yksittäisten tukien ilmoittamiselle;
 - b) jättää tietyt alat niiden soveltamisalan ulkopuolelle;
 - c) vahvistaa lisäedellytyksiä tuen soveltuvuudesta sisämarkkinoille.

2 artikla
Avoimuus ja valvonta

1. Edellä olevan 1 artiklan 1 kohdan nojalla annettaviin asetuksiin on sisällyttävä yksityiskohtaiset säännöt, joilla varmistetaan tukien avoimuus ja valvonta.
2. Kun jäsenvaltio panee täytäntöön tukiohjelmiä tai yksittäisiä tukia, joihin ei sovelleta ilmoitusvelvollisuuksia 1 artiklan 1 kohdan nojalla annettujen asetusten nojalla, sen on toimitettava komissiolle tiivistelmät tällaista tukea koskevista tiedoista. Komissio julkaisee kyseiset tiivistelmät.
3. Kunkin jäsenvaltion on kirjattava ja koottava kaikki 1 artiklan 1 kohdan nojalla annettujen asetusten soveltamista koskevat tiedot. Jos komissiolla on tiedossaan seikkoja, jotka antavat aihetta uskoa, että 1 artiklan 1 kohdan nojalla annettua asetusta ei sovelleta asianmukaisesti, asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava komissiolle kaikki tiedot, joita komissio pitää tarpeellisina sen arvioimiseksi, täyttääkö kyseisen asetuksen nojalla myönnetty tuki kaikki sille asetetut edellytykset.
4. Kunkin jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vähintään kerran vuodessa komission täsmentämien vaatimusten mukainen kertomus 1 artiklan 1 kohdan nojalla annettujen asetusten soveltamisesta. Komissio asettaa kyseiset kertomukset kaikkien muiden jäsenvaltioiden saataville. Jäljempänä 5 artiklassa tarkoitettu komitea tarkastelee ja arvioi kyseisiä kertomuksia kerran vuodessa.

3 artikla

Asetusten voimassaoloaika ja muuttaminen

1. Edellä olevan 1 artiklan 1 kohdan nojalla annetuissa asetuksissa on täsmennettävä niiden voimassaoloaika ja säädettävä siirtymäkaudesta siinä tapauksessa, että niiden voimassaoloaikaa ei jatketa niiden voimassaolon päättyessä.
2. Jos 1 artiklan 1 kohdan nojalla annettu asetus kumotaan tai sitä muutetaan uudella asetuksella, uudessa asetuksessa on säädettävä kuuden kuukauden siirtymäajasta, jotta kumotun tai muutetun asetuksen soveltamisalaan kuuluvia tukia voidaan mukauttaa.

4 artikla

Asianomaisten henkilöiden ja organisaatioiden kuuleminen

Ennen 1 artiklan 1 kohdan mukaisen asetuksen antamista komissio julkaisee sen luonnoksen, jotta kaikki asianomaiset henkilöt ja organisaatiot voivat esittää huomautuksensa komission asettamassa määräajassa. Kyseiseksi määräajaksi on asetettava vähintään yksi kuukausi. Samaan aikaan komissio julkaisee kyseisen asetusluonnoksen verkkosivustollaan.

5 artikla

Neuvoa-antavan valtioneuvoston kuuleminen

1. Komissio kuulee asetuksella (EU) 2015/1588 perustettua neuvoa-antavaa valtioneuvostoa, jäljempänä 'komitea',
 - a) samaan aikaan kuin 1 artiklan 1 kohdan mukainen asetusluonnos julkaistaan 4 artiklan mukaisesti; ja
 - b) ennen asetuksen antamista 1 artiklan 1 kohdan nojalla.
2. Komissio kuulee komiteaa komission sähköisesti koolle kutsumassa kokouksessa. Sähköiseen kokouskutsuun liitetään käsiteltävät ehdotukset ja asiakirjat. Kokous pidetään aikaisintaan kahden kuukauden kuluttua sähköisestä kokouskutsusta. Kyseistä määräaikaa voidaan lyhentää silloin, kun on kyse tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista kuulemisista, jos perusteena on asian kiireellisyys tai 1 artiklan 1 kohdan nojalla annetun asetuksen voimassaoloajan jatkaminen.

3. Komission edustaja toimittaa komitealle luonnoksen toteutettavista toimenpiteistä. Komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään, lausuntonsa luonnoksesta määräajassa, jonka komitean puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan.
4. Komitean lausunto merkitään kokouksen pöytäkirjaan. Jokainen jäsenvaltio voi pyytää, että sen kanta merkitään kokouksen pöytäkirjaan. Komitea voi suositella lausunnon julkaisemista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
5. Komissio ottaa huomioon komitean antaman lausunnon ja ilmoittaa komitealle, millä tavoin sen lausunto on otettu huomioon.

6 artikla
Arviointikertomus

Komissio antaa joka viides vuosi Euroopan parlamentille ja neuvostolle arviointikertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta. Kyseisen kertomuksen luonnos toimitetaan ensin komitean tarkasteltavaksi.

7 artikla
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty ...

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
